

ИНФОРМАЦИЈА
О БАНКАРСКОМ СЕКТОРУ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
за период 01.01.-30.09.2002. године

Бања Лука, новембар 2002. године

САДРЖАЈ

1. УВОД
2. СТРУКТУРА БАНКАРСКОГ СЕКТОРА
 - 2.1. Структура власништва
 - 2.2. Кадрови
3. ФИНАНСИЈСКИ ПОКАЗАТЕЉИ
 - 3.1. БИЛАНС СТАЊА
 - 3.1.1. ПАСИВА (капитал и обавезе)
 - 3.1.1.1. Капитал и адекватност капитала
 - 3.1.1.2. Депозити
 - 3.1.1.3. Ликвидност
 - 3.1.2. АКТИВА
 - 3.1.2.1. Новчана средства
 - 3.1.2.2. Кредити
 - 3.1.2.3. Квалитет активе
 - 3.1.2.4. Трансакције са повезаним лицима
 - 3.1.2.5. Пословни простор и остала фиксна актива
 - 3.1.2.6. Остала актива
4. БИЛАНС УСПЈЕХА
5. УНУТРАШЊИ ПЛАТНИ ПРОМЕТ
6. ЗАКЉУЧАК
7. ПРИЛОЗИ

1. УВОД

У протеклом периоду банкарски сектор чиниле су углавном приватне, а тек приватизоване банке, а крајњи рок за приватизацију банака је 31.12.2002. године без могућности продужења.

Усвојена законска регулатива (Закон о банкама, Закон о Агенцији и Одлуке) која прати ову област је усклађена са основним принципима и стандардима банкарског пословања који важе у скоро читавом свијету, а усвојени су од стране "Базелског комитета за супервизију банака".

У досадашњем четворогодишњем раду Агенција је доста радила на стварању регулаторног оквира који ће омогућити да банке самостално послују на тржишним принципима и снесу одговорност за своје пословање, као и да обезбиједи квалитетан надзор и контролу њиховог пословања кроз праћење законом прописаних ограничења.

Агенција стално дорађује законску регулативу у циљу стварања што квалитетнијег оквира за пословање банака.

У првих девет мјесеци приватизоване су три највеће банке, са већинским државним капиталом (Кристал банка а.д. Бања Лука, Бањалучка банка а.д. Бања Лука и Развојна банка а.д. Бања Лука), а у процесу приватизације остале су још двије банке (Привредна банка а.д. Брчко и Привредна банка а.д. Добој) и очекујемо да ће Јединица за приватизацију банака и ове двије банке успјети ријешити до истека рока. Већ је донесена одлука о припајању Привредне банке а.д. Брчко Pavlović International Bank a.d. Slobomir, Bijeljina, а воде се преговори око приватизације Привредне банке а.д. Добој.

Остали сегменти привреде не прате адекватно трансформацију банкарског сектора, а посебно сектор приватизације државног капитала у предузећима и правосуђе, као и рјешавање питања старе девизне штедње.

Законски цензус новчаног дијела капитала који банке морају испунити до краја ове године је још додатних 5,0 мил. КМ, то би укупан минимални новчани капитал износио 15,0 мил. КМ.

Уколико нека од банака не испуни овај ниво докапитализације по закону се покреће поступак ликвидације, то очекујемо да ће у наредном периоду доћи до смањења броја банака поступком припајања и куповином преосталих банака са већинским државним капиталом од стране већ постојећих банака. У току је поступак ликвидације код 3 банке које нису испуниле законске услове пословања у претходној години и првом полугодишту текуће године (2 државне и 1 приватна банка).

Основана је јединствена Агенција за осигурање депозита на нивоу Босне и Херцеговине, израђен је нацрт Закона о осигурању депозита који је усвојен на органима Босне и Херцеговине и који додатно дефинише пословање банкарског сектора.

Одговорност за резултате пословања сваке банке је на њеним органима управљања и менаџерском тиму, то додатна законска регулатива олакшава њихов рад уколико се придржавају свих законских прописа.

2. СТРУКТУРА БАНКАРСКОГ СЕКТОРА

На дан 30.09.2002. године у Републици Српској послује 13 банака, једна филијала стране банке и пет филијала банака из Федерације Босне и Херцеговине.

Због неиспуњавања законских услова Агенција је у складу са законским одредбама покренула поступке стечаја у Голд банци а.д. Бања Лука и Екватор банци а.д. Бања Лука, а поступак ликвидације је у фази окончања у Привредној банци а.д. Градишка и Приједорској банци а.д. Приједор.

Дозволу за обављање међубанкарских трансакција има 12 банака из Републике Српске, 1 филијала стране банке и 5 филијала из Федерације Босне и Херцеговине.

Једна банка из Републике Српске нема дозволу за обављање међубанкарских платних трансакција, али је поднијела захтјев за добијање исте и процедура је у току.

2.1. СТРУКТУРА ВЛАСНИШТВА

Структура власништва у банкама у Републици Српској на дан 30.09.2002. године је следећа:

- у приватном и претежно приватном власништву 11 банака (79%) и филијала ино банке (7%)
- у државном и претежно државном власништву 2 банке (14%)

(у 000 КМ)

Ред. бр.	Б а н к а	Приватни капитал		Државни капитал		Задружни капитал	
		Износ	%	Износ	%	Износ	%
I	Већински приватни капитал						
1.	Нова бањалучка банка а.д.	14.193	88	1.370	8	621	4
2.	Кристал банка а.д.	13.280	95	0	0	683	5
3.	Агропром банка а.д.	8.993	85	0	0	1.634	15
4.	Привредна банка а.д. С.Сарајево	11.152	99	0	0	95	1
5.	Развојна банка а.д.	9.806	80	2.452	20	0	0
6.	Нова банка а.д.	10.939	100	0	0	0	0
7.	Бобар банка а.д.	10.350	100	0	0	0	0
8.	ВБ банка а.д.	13.854	100	0	0	0	0
9.	Zepher Komerc banka a.d.	11.155	100	0	0	0	0
10.	Balkan Investment Bank a.d.	10.000	100	0	0	0	0
11.	Pavlović International Bank a.d.	13.573	98	0	0	312	2
12.	Филијала BSEI	10.000	100	0	0	0	0
	Укупно (већински приватни капитал)	137.295	95	3.822	3	3.345	2
II	Државни капитал						
1.	Привредна банка а.д. Добој	715	6	10.264	90	414	4
2.	Привредна банка а.д. Брчко	0	0	1.651	100	0	0
	Укупно (државни капитал)	715	6	11.915	91	414	3
III	У К У П Н О:	138.010	89	15.737	10	3.759	1

У структури акционарског капитала који износи 157.506 хиљ. КМ приватни капитал учествује са 89%, државни са 10% и задружни са 1%.

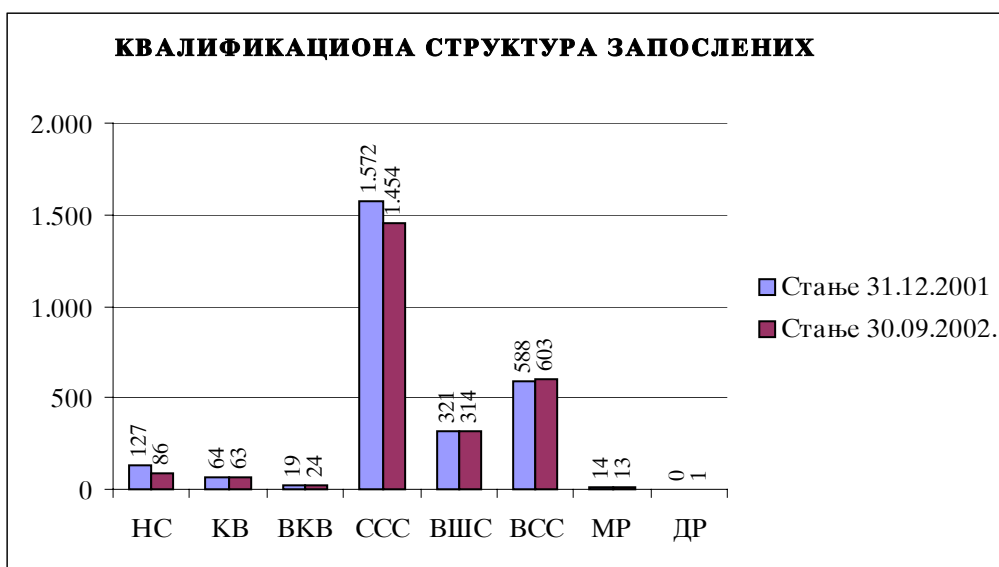
До краја године очекујемо да све банке буду у приватном власништву и да дође до њиховог укрупњавања (спајањем или докапитализациојом), што је условљено и примјеном Закона о банкама, Закона о осигурању депозита, као и Законом о приватизацији државног капитала у банкама.

2.2. КАДРОВИ

У банкама Републике Српске на дан 30.09.2002. године запослено је 2.558 радника. У односу на 31.12.2001. године дошло је до смањења броја запослених за 147 радника или 5%. У квалификационој структури највеће смањење биљежи неквалификована стручна спрема и средња стручна спрема, док су у порасту високо квалификована и висока стручна спрема.

Квалификациона структура запослених

Редни број	Квалификација	Стање 31.12.2001	Учешће	Стање 30.09.2002	Учешће	ИНДЕКС
1.	НС	127	5	86	3	68
2.	КВ	64	2	63	2	98
3.	ВКВ	19	1	24	1	126
4.	ССС	1.572	58	1.454	57	92
5.	ВШС	321	12	314	12	98
6.	ВСС	588	22	603	24	103
7.	МР	14	0	13	1	93
8.	ДР	0	0	1	0	0
УКУПНО		2.705	100	2.558	100	95

Актива по запосленом

ДАТУМ	Број запослених	Актива (000 КМ)	Актива по запосл. (000КМ)
31.12.2001	2.705	772.202	285
30.09.2002	2.558	899.515	352

Износ aktive по запосленом је показатељ успјешности банкарског система, као и сваке појединачне банке и што је овај омјер већи то је банкарски систем успјешнији у пословању. У Републици Српској тај показатељ се повећао за 23% у односу на 31.12.2001. године и износи 352 хиљ. КМ. Показатељ active по запосленом за појединачне банке креће се од 130 хиљ. КМ до 1.670 мил. КМ по запосленом.

Двије банке имају показатељ преко 1.000 мил. КМ по запосленом, што је знатно изнад просјечног показатеља банкарског система Републике Српске.

3. ФИНАНСИЈСКИ ПОКАЗАТЕЉИ ПОСЛОВАЊА БАНАКА

Агенција за банкарство Републике Српске до финансијских показатеља о пословању банака из Републике Српске долази, контролом у самим банкама и контролом и анализом извјештаја које банке достављају.

Ти извјештаји су:

1. Биланс стања који се доставља мјесечно и додатни прилози који садрже податке о новчаним средствима, кредитима, депозитима и ванбилансу који се достављају тромјесечно.
2. Извјештај о капиталу, класификацији активе и ризичности пословања банке, који се достављају тромјесечно.
3. Извјештај о резултатима пословања банака који се достављају тромјесечно (биланс успјеха и новчани токови).

Поред ових, користе се и сви расположиви подаци и информације добијени на основу посебних захтјева Агенције, а све у циљу што квалитетнијег праћења и анализе пословања банака у Републици Српској.

3.1. Биланс стања

Банкарски систем Републике Српске још увијек пролази кроз процес транзиције и реформе, што се одражава на укупно стање банкарског сектора. Биланс стања укупног банкарског сектора је следећи:

БИЛАНС СТАЊА

ОПИС/ПЕРИОД	ИЗНОС(000КМ)				ИНДЕКС
	31.12.2001		30.09.2002		
	Стање	Учешће	Стање	Учешће	
1	2	3	4	5	6=4/2
АКТИВА (ИМОВИНА):					
1.Новчана средства	211.364	27	278.256	31	132
2.Вриједносни папири за трговање	1.142	0	2.637	0	231
3.Пласмани другим банкама	5.334	1	5.959	1	112
4.Кредити	377.107	49	437.233	49	116
5.Вриједн. папири који се држе до доспијећа	4	0	4	0	100
6.Пословни простор и остала фиксна актива	123.379	16	121.328	13	98
7.Остала актива	53.872	7	54.098	6	100
8.СВЕГА АКТИВА:	772.202	100	899.515	100	116
9.Укупно ванбиланс (10+11+12)	169.639		251.006		148
10. Активни ванбиланс	87.851		122.934		140
11. Класификована актива-губитак Е	42.401		95.534		225
12. Комисиони послови (агентски)	39.387		32.538		83
13.УКУПНО АКТИВА (8+9)	941.841		1.150.521		122
ПАСИВА(ОБАВЕЗЕ):					
14.Депозити	422.632	55	632.415	70	150
15.Узете позајмице	1.844	0	889	0	48
16.Обавезе по узетим кредитима	23.935	3	13.542	2	57
17.Остале обавезе	59.596	8	25.866	3	43
18.Потребне резерве за пот.губ.	65.204	8	85.260	9	131
19.Капитал	198.991	26	141.543	16	71
20.СВЕГА ПАСИВА (ОБАВЕЗЕ И КАПИТАЛ)	772.202	100	899.515	100	116
21.Укупно ванбиланс (22+23+24)	169.639		251.006		148
22. Активни ванбиланс	87.851		122.934		140
23. Класификована актива-губитак Е	42.401		95.534		225
24. Комисиони послови (агентски)	39.387		32.538		83
25.УКУПНА ПАСИВА (20+21)	941.841		1.150.521		122

Укупна актива банака на дан 30.09.2002. године износи 1.150 мил. КМ и већа је за 22% у односу на 31.12.2001. године.

Билансна актива износи 900 мил. КМ и повећала се за 16%, док ванбилансна актива износи 251 мил. КМ и повећала се за 48% у односу на 31.12.2001. године.

У структури активе, новчана средства и кредити биљеже пораст, док се смањује учешће пословног простора и остале фиксне активе, што је позитиван показатељ укупног банкарског сектора.

Раст ванбиланса условљен је растом класификоване активе у категорију "Е" - губитак. Раст губитка резултат је строжије класификације ризичне активе и неефикасне и споре наплате колатерала судским путем.

Учешће појединих група банака у укупној активи

(у 000 КМ)

ИЗНОС АКТИВЕ	31.12.2001			30.09.2002		
	Број банака	Износ	Учешће %	Број банака	Износ	Учешће %
Преко 150	0	0	0	2	367.289	41
100 до 150	2	267.566	35	1	142.189	16
50 до 100	4	277.671	36	3	194.715	21
25 до 50	4	134.778	17	4	124.156	14
Испод 25	6	92.187	12	4	71.166	8
УКУПНО	16	772.202	100	14	899.515	100

Процес докапитализације и укрупњавање банака у Републици Српској још увијек траје. Имамо двије банке које имају активу преко 150 мил. КМ, једну банку од 100-150 мил. КМ, три банке од 50-100 мил. КМ, четири банке од 25-50 мил. КМ и четири банке испод 25 мил. КМ.

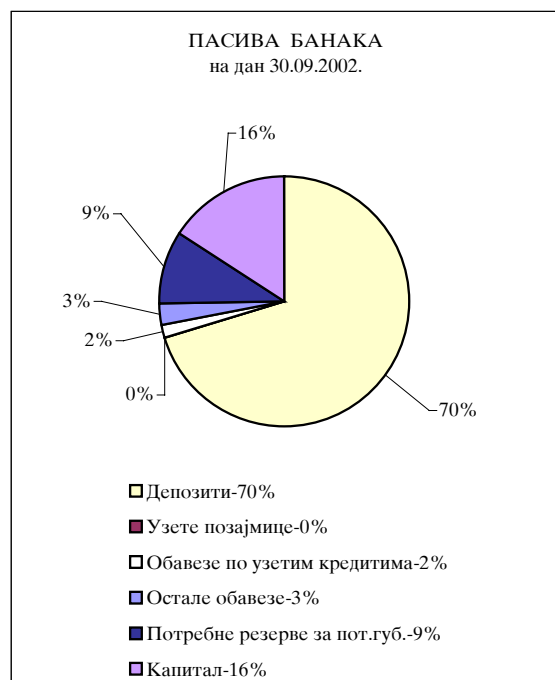
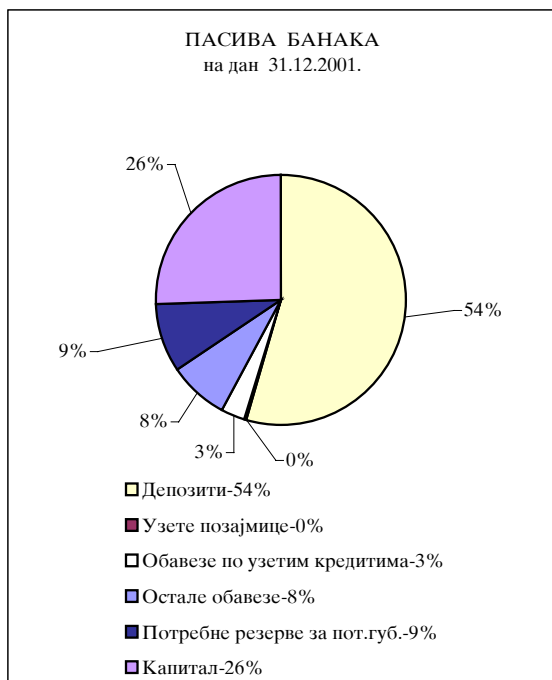
Банке чија је актива испод 25 мил. КМ морају планирати такву пословну политику која ће поред докапитализације, брзог раста извора средстава нудити нове производе с циљем опстанка у банкарском систему.

3.1.1. Пасива

Структура пасиве, односно обавеза и капитала у билансу стања банака са 30.09.2002. године види се из следеће табеле:

Структура пасиве

ОПИС/ПЕРИОД	ИЗНОС(000КМ)				ИНДЕКС
	31.12.2001		30.09.2002		
	Стање	Учешће	Стање	Учешће	
1	2	3	4	5	6=4/2
ПАСИВА(ОБАВЕЗЕ):					
1. Депозити	422.632	55	632.415	70	150
2. Узете позајмице	1.844	0	889	0	48
3. Обавезе по узетим кредитима	23.935	3	13.542	2	57
4. Остале обавезе	59.596	8	25.866	3	43
5. Потребне резерве за пот.губ.	65.204	8	85.260	9	131
6. Капитал	198.991	26	141.543	16	71
7. СВЕГА ПАСИВА (ОБАВЕЗЕ И КАПИТАЛ)	772.202	100	899.515	100	116

У структури пасиве обавезе учествују са 75%, а капитал са посебним резервама за потенцијалне губитке 25%.

Највећи пораст у структури пасиве имамо на депозитима 50%, потребне резерве за потенцијалне губитке порасле су за 31%, док је капитал опао за 29%, а остале ставке такође биљеже пад.

3.1.1.1. Капитал и адекватност

Капитал

(у 000 КМ)

	31.12.2001	Учешће	30.09.2002	Учешће	ИНДЕКС
1	2	3	4	5	6
1. ОСНОВНИ КАПИТАЛ	203.136	95	193.784	94	95
2. ДОПУНСКИ КАПИТАЛ	11.744	5	13.091	6	111
3. УКУПНО (1+2)	214.880	100	206.875	100	96
4. ГУБИТАК	9.873		56.860		576
5. УКУПНО КАПИТАЛ (3-4)	205.007		150.015		73
6. Мање формирано резерви	7.573		3.614		48
7. Остало	1.458		7.450		511
8. ИЗНОС НЕТО-КАПИТАЛА БАНАКА (5-6-7)	195.976		138.951		71

Посматрајући табелу капитала видимо да је основни капитал смањем за 5% у односу на 31.12.2001. године због тога што се дио резерви капитала смањило због преноса на резерве за покриће потенцијалних кредитаних губитака. Допунски капитал се повећао за 11% због већих издвајања за резерве за добру активу.

Губитак је порастао за 476% због реалног издвајања резерви за потенцијалне кредитне губитке које банке у ранијем периоду нису адекватно издвојиле, те је стопа раста овако висока.

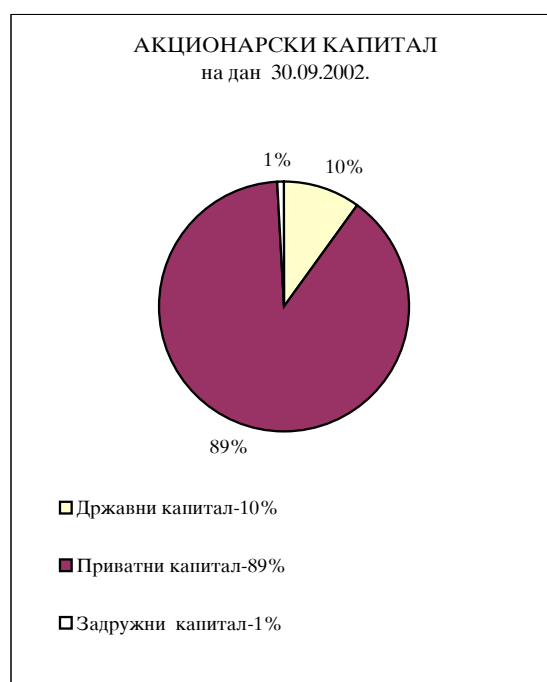
Губитак је значајно утицао на укупан капитал који је смањен за 27%.

Због искњижавања из биланса свих губитака, потребне резерве за кредитне губитке су реалније обрачунате, а то је довело до смањења процента недостајућих резерви за 52%.

Структура акционарског капитала

(у 000 КМ)

АКЦИОНАРСКИ КАПИТАЛ	30.06.2001		30.09.2002		ИНДЕКС 6=4/2
	Износ	Учешће	Износ	Учешће	
1	2	3	4	5	6=4/2
1. Државни капитал	71.332	46	15.737	10	22
2. Приватни капитал	82.998	52	140.327	89	169
2.1. Страни капитал	38.784	47	87.744	63	226
2.2. Капитал дом. лица	44.214	53	52.583	37	119
3. Задружни капитал	2.405	2	1.442	1	60
УКУПНО (1+2+3):	156.735	100	157.506	100	100

Структура власништва према учешћу државног, приватног и страног капитала у акционарском капиталу на дан 30.09.2002. године говори да државни капитал у акционарском капиталу учествује са 10% (пад у односу на 30.06.2001. године за 78%), приватни капитал 89% (порасти у односу на 30.06.2001. године за 69%), задружни капитал 1% (пад за 40%).

Приватни акционарски капитал се састоји од акционарског капитала страних улагача од 63% и приватни акционарски капитал домаћих улагача 37%.

Приватни акционарски капитал страних улагача повећао се за 126% у односу на 30.06.2001. године, а приватни акционарски капитал домаћих улагача повећао се за 19%.

Значајан показатељ код оцјене капитала је стопа адекватности капитала која представља однос нето-капитала и укупне ризичне активе и мора износити најмање 10%. Просјечна адекватност капитала за банке у Републици Српској износи 22%, а појединачно по банкама креће се од 0% до 163%.

Адекватност капитала

	31.12.2001	30.06.2002	30.09.2002	ИНДЕКС	
1	2	3	4	5=4:2	6=4/3
Адекватност капитала	38	24	22	58	92

У односу на 31.12.2001. године адекватност капитала се смањила за 42%, а у односу на 30.06.2002. године за 8%.

Преглед осталих релативних односа капитала дајемо у следећој табели:

Коефицијенти капитала

у 000 КМ

ОПИС/ПЕРИОД		31.12.2001	30.09.2002
1.	Нето капитал	195.976	138.951
	Укупна актива	772.202	899.515
	%	25	15
2.	Акционарски капитал	168.223	157.506
	Укупна актива	772.202	899.515
	%	22	18
3.	Основни капитал	203.136	193.784
	Укупна ризична актива	522.142	643.937
	%	39	30
4.	Укупни капитал	214.880	206.875
	Укупна ризична актива	522.142	643.937
	%	41	32
5.	Нето кредити	333.629	378.958
	Укупни капитал	214.880	206.875
	%	155	183
6.	Добит	6.249	6.313
	Акционарски капитал	168.223	157.506
	%	4	4

Напомена: Подаци биланса успјеха су приказани на годишњем нивоу

Сви коефицијенти капитала имају тенденцију погоршања, што указује на велику присутност губитака и потребу докапитализације. Коефицијент добити на акционарски капитал износи 4% и говори да добит не може учествовати у повећању капитала.

3.1.1.2. Депозити

Секторска структура депозита

(у 000 КМ)

ДЕПОЗИТИ	31.12.2001		30.09.2002		ИНДЕКС
	Износ	Учешће	Износ	Учешће	
Владине институције	61.975	15	123.363	20	199
Јавна и државна предузећа	55.682	13	33.109	7	59
Приватна предузећа и друштва	126.919	31	135.780	22	107
Непрофитне организације	17.657	4	19.520	4	111
Банкарске институције	30.890	7	137.927	23	447
Небанкарске фин. институције	1.144	0	39.786	1	3.478
Грађани	111.527	26	132.118	21	118
Остало	16.837	4	10.812	2	64
УКУПНО	422.631	100	632.415	100	150

У структури депозита највеће учешће имају депозити банкарских институција 24%, а њихов раст од 347% условило је повећање ороченог депозита новог власника, након приватизације једне државне банке.

Приватна предузећа чине 22% депозита, грађани 21% и владине институције 20%.

Небанкарске финансијске институције у структури учествују са 1%, али индекс од 3.478% је пораст условљен средствима Фонда за становање.

Структура депозита по валути

(у мил. КМ)

ДЕПОЗИТИ	31.12.2001		30.09.2002		ИНДЕКС
	Износ	Учешће	Износ	Учешће	
Депозит у КМ	240,8	57	311,4	49	129
Депозит у иностраној валути	181,8	43	321,0	51	177
УКУПНО	422,6	100	632,4	100	150

Посматрајући валутну структуру депозита имамо већи раст депозита у иностраној валути у односу на домаћу валуту, а у структури учешће депозита у иностраној валути је 51%, а депозита у домаћој валути 49%.

У посматраном периоду депозити су се повећали за 210 мил. КМ или 50%, а у наредном периоду очекујемо повећање депозита грађана због примјене Закона о осигурању депозита. Имајући у виду да су депозити најзначајнији извор за финансирање кредитних активности, значајна је и рочна структура депозита, а не само апсолутно повећање.

Рочна структура депозита

(у 000 КМ)

ДЕПОЗИТИ	31.12.2001		30.09.2002		ИНДЕКС
	Износ	Учешће	Износ	Учешће	
1	2	3	4	5	6=4/2
- Штедња и депозити по виђењу	369.231	87	417.871	66	113
- До 3 мјесеца	36.871	9	65.105	10	177
- До 1 године	12.684	3	36.265	6	286
1. Укупно краткорочни	418.786	99	519.241	82	124
- До 3 године	2.231	1	17.253	3	773
- Преко 3 године	1.614	0	95.921	15	5.943
2. Укупно дугорочни	3.845	1	113.174	18	2.943
УКУПНО (1+2)	422.631	100	632.415	100	150

Видимо да 82% депозита чине краткорочни депозити, а 18% дугорочни депозити. У односу на 31.12.2001. године учешће дугорочних депозита се побољшало, али то не задовољава потребе за рочном усклађеношћу са дугорочним пласманима.

Индекс пораста ороченог депозита преко три године је доста висок и односи се претежно на депозит новог власника новоприватизоване банке.

3.1.1.3. Ликвидност банака

Из прегледа рочне структуре депозита видимо да укупне депозите чине 82% краткорочни депозити, а 18% дугорочни депозити. Кредитна политика мора да се води у складу са структуром депозита, јер свако нарушавање рочне усклађености извора и пласмана може довести до неликвидности, што се врло брзо одражава на укупно финансијско стање у банци и опстанак банке.

У првом кварталу двије банке су имале проблеме у одржавању минималне обавезне резерве код Централне банке Босне и Херцеговине. Једна банка имала је проблем одржавања 10% и 5% просјечних новчаних средстава у односу на краткорочне изворе, али су се ови проблеми отклонили до краја трећег квартала.

Коефицијенти који показују ликвидност, биљеже тенденцију побољшања, али није постигнут задовољавајући ниво на нивоу банкарског сектора иако су појединачне банке постигле веома добар ниво ликвидности.

Преглед коефицијената ликвидности дајемо у следећој табели:

(у 000 КМ)

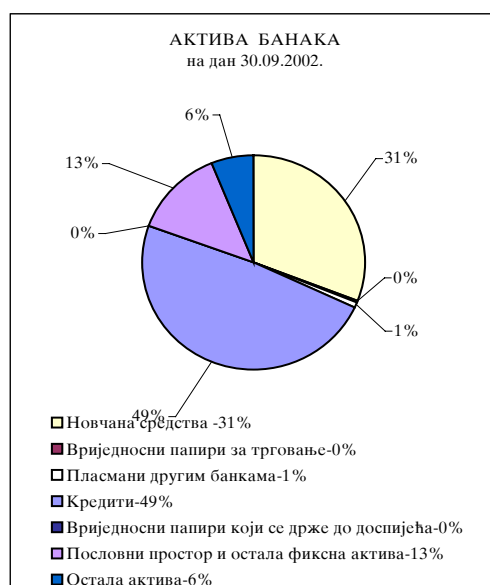
ОПИС/ПЕРИОД		31.12.2001	30.09.2002
1.	Краткорочна актива/ Краткорочна пасива	399.631 433.888	474.744 527.062
	%	92	90
2.	Краткорочна актива/ Укупна актива	399.631 772.202	474.744 899.515
	%	52	53
3.	Краткорочна пасива/ Укупна актива	433.888 772.202	527.062 899.515
	%	56	59
4.	Нето краткорочна пасива/ Укупна актива	34.257 772.202	52.318 899.515
	%	4	6
5.	Нето кредити/ Депозити	333.629 422.632	378.958 632.415
	%	79	60
6.	Нето кредити и предузете фин. обавезе акредитиви/ Укупна актива	337.339 772.202	382.161 899.515
	%	44	43

Ликвидност је готово на истом нивоу као и на дан 31.12.2001. године. Није дошло до значајнијег повећања ликвидности на нивоу укупног банкарског сектора Републике Српске, али код неких банака дошло је до стабилизације и побољшања текуће ликвидности.

3.1.2. Актива

Структура активне активе

ОПИС/ПЕРИОД	ИЗНОС(000КМ)				ИНДЕКС
	31.12.2001		30.09.2002		
	Стање	Учешће	Стање	Учешће	
1	2	3	4	5	6=4/2
АКТИВА (ИМОВИНА):					
1.Новчана средства	211.364	27	278.256	31	132
2.Вриједносни папири за трговање	1.142	0	2.637	0	231
3.Пласмани другим банкама	5.334	1	5.959	1	112
4.Кредити	377.107	49	437.233	49	116
5.Вриједн. папири који се држе до доспијећа	4	0	4	0	100
6.Пословни простор и остала фиксна актива	123.379	16	121.328	13	98
7.Остала актива	53.872	7	54.098	6	100
8.СВЕГА АКТИВА:	772.202	100	899.515	100	116

Укупна активна актива на дан 30.09.2002. године износи 900 мил. КМ и већа је за 16% у односу на 31.12.2001. године. У билансној активи 31% учествују новчана средства (повећана за 32%), кредити 49% (већа за 16%), пословни простор и фиксна актива 13% (смањење 2%), остала актива 6% (остала на истом нивоу) и пласмани другим банкама 1% (повећање 12%).

Ванбилансна ризична актива износи 251 мил. КМ и повећала се за 48%. Активни ванбиланс повећао се за 40%, а класификована актива у категорију "Е" - губитак за 125%. Очекује се да се дио те активе наплати окончањем судских спорова или другим моделима договореним између банака и дужника.

3.1.2.1. Новчана средства

Новчана средства на дан 30.09.2002. године износе 278 мил. КМ и у односу на 31.12.2001. године повећала су се за 32%.

Структура новчаних средстава

(у 000 КМ)

ОПИС/ ПЕРИОД	31.12.2001	Учешће	30.09.2002	Учешће	ИНДЕКС
1	2	3	4	5	6=4/2
КМ					
Готов новац	28.796	14	38.853	14	135
Жиро рачун	47.207	22	51.117	18	108
Рачуни депозита код депоз. институција у Б и Х	2.358	1	1.097	1	47
Рачуни депозита код депоз. инст. у иностр.	0	0	0	0	0
Новчана средства у процесу наплате	1.260	1	51	0	4
Неисплаћени дугови	0	0	0	0	0
7.УКУПНО	79.621	38	91.118	33	114
ДЕВИЗЕ					
Готов новац	67.976	32	57.500	21	85
Жиро рачун	0	0	287	0	0
Рачуни депозита код депоз. институција у Б и Х	3.485	2	8.847	3	254
Рачуни депозита код депоз. инст. у иностр.	59.442	28	119.877	43	202
Новчана средства у процесу наплате	840	0	627	0	75
Неисплаћени дугови	0	0	0	0	0
7.УКУПНО:	131.743	62	187.138	67	142
СВЕУКУПНО:	211.364	100	278.256	100	132

У структури новчаних средстава девизна средства износе 187 мил. КМ или 67%, док средства у домаћој валути износе 91 мил. КМ или 33%.

Девизна средства су порасла за 42% у односу на 31.12.2001. године, а средства у домаћој валути за 14%.

Готов новац у домаћој валути порастао је за 35%, док је готов новац у страниој валути смањен за 15%.

Највеће учешће у структури новчаних средстава имају депозити на рачунима код депозитних институција у иностранству 43%, а раст у односу на 31.12.2001. године је 102%, што указује да наше банке велики дио новчаних средстава држе на рачунима у иностранству.

3.1.2.2. Кредити

У структури активе кредити чине 49% и у односу на 31.12.2001. године порасли су за 16%.

Секторска структура укупних кредита

(у 000 КМ)

Р/б	ОПИС ПЕРИОД	31.12.2001	Учешће	30.09.2002	Учешће	ИНДЕКС
1	2	3	4	5	6	7=5/3
1.	Владине институције	2.111	1	1.641	0	78
2.	Јавна и државна предузећа	104.428	28	95.462	22	91
3.	Приватна предузећа и друштва	217.211	58	232.008	53	107
4.	Непрофитне организације	273	0	1.323	0	485
5.	Банкарске институције	8.197	2	1.200	0	15
6.	Небанкарске фин. институције	5.561	1	3.414	1	61
7.	Грађани	23.686	6	94.592	22	399
8.	Остало	15.640	4	7.593	2	49
9.	УКУПНО	377.107	100	437.233	100	116

Посматрајући секторску структуру укупних кредита видимо да 53% чине кредити приватним предузећима и у односу на 31.12.2001 године порасли су за 7%; 22% чине кредити јавним и државним предузећима и смањили су се за 9%; 22% чине кредити грађанима и повећали су се за 299%.

У односу на прошлу годину рочна структура је следећа:

Рочна структура кредита

(у 000 КМ)

Р.Б	ОПИС	Краткорочни кредити <1год.		ИНДЕКС	Дугор.кредити >1год.		ИНДЕКС	Доспјела потраживања		ИНДЕКС	Укупно		ИНДЕКС
		31.12.2001	30.09.2002		31.12.2001	30.09.2002		31.12.2001	30.09.2002		31.12.2001	30.09.2002	
1.	Владине институције	0	45	0	6	157	2.617	2.105	1.439	68	2.111	1.641	78
2.	Јавна и држав.предузећа	49.721	36.587	74	22.523	30.163	134	32.184	28.712	89	104.428	95.462	91
3.	Приват.предуз.и друштва	110.062	136.931	124	62.365	44.548	71	44.784	50.529	113	217.211	232.008	107
4.	Непрофит. организације	273	1.182	433	0	0	0	0	141	0	273	1.323	485
5.	Банкарске институције	4.122	450	11	4.075	750	18	0	0	0	8.197	1.200	15
6.	Небанкар. фин.институц.	4.352	1.456	33	1.209	1.958	162	0	0	0	5.561	3.414	61
7.	Грађани	5.473	12.511	229	17.857	81.096	454	356	985	277	23.686	94.592	399
8.	Остало	13.122	4.689	36	606	772	127	1.912	2.132	112	15.640	7.593	49
9.	УКУПНО	187.125	193.851	104	108.641	159.444	147	81.341	83.938	103	377.107	437.233	116

Краткорочни кредити до 1 године износе 194 мил. КМ или 44% укупних кредита, дугорочни кредити 159 мил. КМ или 37% укупних кредита, доспјеле обавезе 84 мил. КМ или 19% укупних кредита.

Доспјела потраживања повећала су се за 3% у односу на 31.12.2001. године. У структури, највећи пораст имају доспјела потраживања која се односе на кредите грађанима који су порасли за 177% и чине 1% укупних доспјелих потраживања, доспјели кредити приватним предузећима порасли су за 13% и они чине 61% структуре доспјелих потраживања.

3.1.2.3. Квалитет активе

Одлуком о минималним стандардима за управљање кредитним ризиком и класификацију активе утврђени су критерији за процјену ризичности пословања банака оцјеном квалитета активе и адекватности резервација за кредитне и друге губитке према ризичности пласмана и средстава биланса и ванбиланса.

У складу са Одлуком, банке су дужне да формирају на терет трошкова опште резерве за кредитни ризик, за ставке активе класификоване у категорију "А" - добра актива и

посебене резерве за потенцијалне кредитне губитке, за остале категорије:
класификоване у категорије "Б", "Ц", "Д" и "Е".

Стање и структура класификоване билансне и ванбилансне активе види се из следеће табеле:

(у 000 КМ)

СТАВКЕ АКТИВЕ БИЛАНСА И ВАНБИЛАНСА	31.12.2001	30.09.2002	ИНДЕКС
1	2	3	4=3/2
1. Краткорочни кредити	190.794	175.640	92
2. Дугорочни кредити	110.502	181.518	164
3. Остали пласмани	7.206	25.188	350
4. Обрачуната камата	35.027	31.125	89
5. Доспјела потраживања	76.108	79.144	104
6. Потраживања по плаћеним гаранцијама	7.440	6.636	89
7. Остала актива	26.365	58.694	223
8. СТАВКЕ АКТИВЕ БИЛАНСА УКУПНО:	453.442	557.945	123
9. Општи кред. ризик и пот.кред.губици	67.372	82.807	123
10. Већ формиране Опште резерве и посеб.рез	60.441	80.678	133
11. Разлика 10.-9.	-6.931	-2.131	31
12а. Плативе гаранције	53.988	87.520	162
12б. Чинидбене гаранције	20.482	23.966	117
13. Непокривени акредитиви	4.791	3.087	64
14. Неопозиве кредитне обавезе	556	4.971	894
15. Остале потенцијалне обавезе	7.358	2.928	40
16. СТАВКЕ ВАНБИЛАНСА УКУПНО:	87.175	122.472	140
17. Општи кред. ризик и пот.кред.губици	4.972	4.727	95
18. Већ формиране Опште резерве и посеб.рез	4.762	4.585	96
19. Разлика 18.-17.	-210	-142	68
20. УКУПНО СТАВКЕ БИЛАНСА И ВАНБИЛАНСА	540.617	680.417	126
21. Општи кред. ризик и пот.кред.губици	72.344	87.534	121
22. Већ формиране Опште резерве и посеб.рез	65.203	85.263	131
23. ВИШЕ формираних резерви	432	1.343	311
МАЊЕ формираних резерви	7.573	3.614	48
НЕКЛАСИФИКОВАНА АКТИВНА АКТИВА	319.436	342.032	107

Укупна класификована актива са стањем на дан 30.09.2002. године износи 680 мил. КМ и већа је за 26% у односу на 31.12.2001. године. Билансна актива повећала се за 23%, а ванбилансна актива за 40%.

Највећи проценат ризичне активе опада на дугорочне кредите 33%, краткорочне кредите 31%, доспјела потраживања 14% и осталу активу 11%.

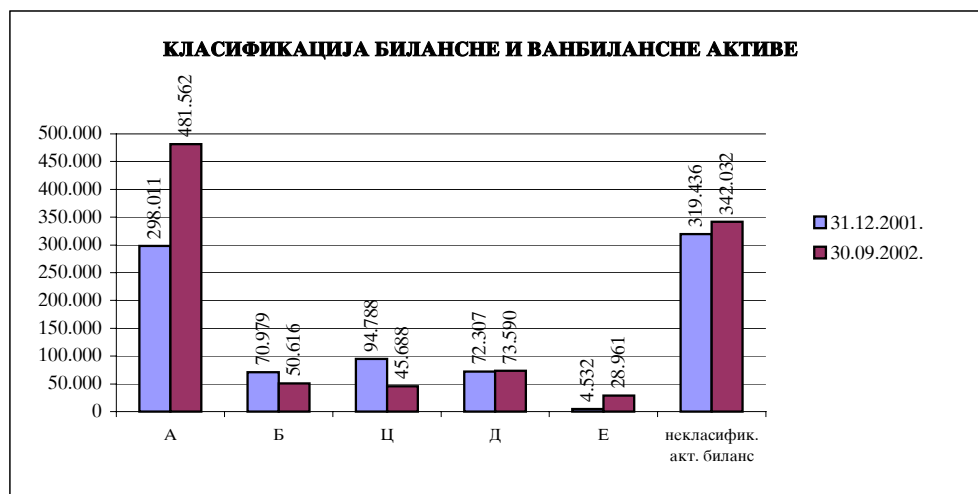
Највећи пораст имамо на осталим пласманима 250%, али они у структури учествују са 5%, затим имамо пораст остале активе 123%, дугорочних кредита 64%, доспјелих потраживања 4%. Пад биљеже краткорочни кредити 8%, обрачуната камата 11% и потраживања по плаћеним гаранцијама 11%.

Приликом оцјене квалитета активе можемо посматрати учешће неквалитетне активе у укупној билансној и ванбилансној активи, као и структури потенцијалних кредитних губитака по категоријама класификације.

Класификација билансне и ванбилансне активе банака са стањем на дан 30.09.2002 године види се из следеће табеле:

(у 000КМ)

СТАВКЕ АКТИВЕ БИЛАНСА И ВАНБИЛАНСА	А	Б	Ц	Д	Е	УКУПНО
1. Краткорочни кредити	149.675	13.375	7.121	4.536	933	175.640
2. Дугорочни кредити	132.742	13.254	13.334	15.943	6.245	181.518
3. Остали пласмани	24.931	49	12	162	34	25.188
4. Обрачуната камата	3.230	3.112	4.627	12.972	7.184	31.125
5. Доспјела потраживања	4.440	11.977	15.101	37.415	10.211	79.144
6. Потраживања по плаћеним гаранцијама	165	602	620	2.196	3.053	6.636
7. Остала актива	52.636	3.338	2.720	0	0	58.694
8. СТАВКЕ АКТИВЕ БИЛАНСА УКУПНО:	367.819	45.707	43.535	73.224	27.660	557.945
9. Општи кред. ризик и пот.кред.губици	7.359	3.239	8.129	36.420	27.660	82.807
10. Већ формиране Опште резерве и посеб.рез	6.525	3.803	8.384	34.331	27.635	80.678
11. Разлика 10.-9.	-834	563	255	-2.090	-25	-2.131
12а. Плативе гаранције	79.341	4.359	2.153	366	1.301	87.520
12б. Чинидбене гаранције	23.731	235	0	0	0	23.966
13. Непокривени акредитиви	2.772	315	0	0	0	3.087
14. Неопозиве кредитне обавезе	4.971	0	0	0	0	4.971
15. Остале потенцијалне обавезе	2.928	0	0	0	0	2.928
16. СТАВКЕ ВАНБИЛАНСА УКУПНО:	113.743	4.909	2.153	366	1.301	122.472
17. Општи кред. ризик и пот.кред.губици	2.274	371	419	362	1.301	4.727
18. Већ формиране Опште резерве и посеб.рез	1.947	592	426	319	1.301	4.585
19. Разлика 18.-17.	-327	221	7	-43	0	-142
20. УКУПНО СТАВКЕ БИЛАНСА И ВАНБИЛАНСА	481.562	50.616	45.688	73.590	28.961	680.417
21. Општи кред. ризик и пот.кред.губици	9.633	3.610	8.548	36.782	28.961	87.534
22. Већ формиране Опште резерве и посеб.рез	8.472	4.395	8.810	34.650	28.936	85.263
23. ВИШЕ формираних резерви	44	976	274	49	0	1.343
МАЊЕ формираних резерви	1.205	191	12	2.181	25	3.614
НЕКЛАСИФИКОВАНА АКТИВНА АКТИВА						342.032

(у 000КМ)

Категорија класификације	31.12.2001	Учешће	30.09.2002	Учешће	ИНДЕКС
А	298.011	35	481.562	47	162
Б	70.979	8	50.616	5	71
Ц	94.788	11	45.688	4	48
Д	72.307	8	73.590	7	102
Е	4.532	1	28.961	3	639
некласификовани активни биланс	319.436	37	342.032	34	107
УКУПНО:	860.053	100	1.022.449	100	119
Пот.опш.рез.за пот.кред.губ.(А)	5.910		9.633		163
Већ форм.опш.резерве (А)	6.016		8.472		141
Разлика за А:	106		-1.161		
Пот.посеб.рез.за пот.кред.губ.(Б-Е)	66.434		77.901		117
Већ форм.посебне резерве (Б-Е)	59.187		76.791		130
Разлика за (Б-Е):	-7.247		-1.110		

У структури класификације највеће учешће категорије класификоване у групу ризика "А" - 47%, актива класификована у категорију "Б" и "Ц" је смањена у односу на 31.12.2001. године, док је проценат повећања категорије "Е" 539% и њен апсолутни износ је 28.961 хиљ. КМ. Категорија "Е" представља директан губитак и мора се искњижити из биланса на терет посебних резерви за потенцијалне губитке. Укупно обрачунате посебне резерве на активу класификовану у категорију ризика "Б"- "Е" износи 77.901 хиљ. КМ, а укупно формиране резерве износе 76.791 хиљ. КМ, што значи да банке нису обезбиједиле потребне резерве за потенцијалне губитке у износу од 1.110 хиљ. КМ.

Класификација по основу својине у предузећима на дан 30.09.2002. год.

(у 000КМ)

Категорија класификације	Државна предузећа	Приватна предузећа	УКУПНО
А	129.773	340.584	470.357
Б	19.961	30.727	50.688
Ц	19.652	25.937	45.589
Д	41.564	31.758	73.322
Е	1.399	27.562	28.961
УКУПНО:	212.349	456.568	668.917

*без сектора становништва

Коефицијенти квалитета aktive

-у 000КМ -

ОПИС/ПЕРИОД		31.12.2001	30.09.2002
1.	Доспјели кредити/	81.341	83.938
	Укупни кредити	377.107	437.233
	%	22	19
2.	Доспјели кредити/	81.341	83.938
	Рез. за потен. губитке	44.186	58.275
	%	184	144
3.	Доспјели кредити/	81.341	83.938
	Укупни капитал	214.880	206.875
	%	38	41
4.	Класификована актива/	540.617	680.417
	Укупни капитал	214.880	206.875
	%	252	329
5.	Рез. за потен. губитке/	44.186	58.275
	Укупни кредити	377.107	437.233
	%	12	13
6.	Укупна ризична актива	522.142	643.937
	Укупна актива	772.202	899.515
	%	68	72

Коефицијенти квалитета aktive указују на пораст укупне ризичне aktive. Видимо да је дошло до пораста издвојених резерви за покриће кредитних губитака, што је резултат провођења захтјева екстерне ревизије. Укупно класификована актива биљежи пораст и у односу на укупни капитал показује могућност угрожавања капитала ако се тренд настави.

3.1.2.4. Трансакције са повезаним лицима

Дио уобичајених активности банке је пословање са повезаним лицима. У условима тржишне економије показало се да је то посебно ризичан сегмент пословања банке. Због тога је Агенција за банкарство Републике Српске донијела Одлуку о минималним стандардима за пословање банке с лицима повезаним с банком. Управни одбор доноси посебне политике за пословање с повезаним лицима, које укључују следећа ограничења:

- да банка може обављати трансакције са повезаним лицима само уз одобрење Управног одбора или другог органа са истим овлашћењем

- да се једном физичком лицу може одобрити трансакција највише до 1% основног капитала
- свим физичким лицима повезаним са банком укупно највише до 10% износа основног капитала банке.

Банка је дужна посебно водити евиденцију о:

- субсидијарним и другим капитално повезаним предузећима
- изложености ризику кредитних задужења дионичара са преко 5% гласачких права, као и члановима управног одбора, руководним радницима и службеницима банке.

Преглед осталих кредита повезаним лицима 30.09.2002. године

(у 000 КМ)

ОПИС	31.12.2001	Учешће	30.09.2002	Учешће	ИНДЕКС
1	2	3	4	5	6=4/2
Кредити дати:					
1. Акционарима са више од 5% глас. права	5.715	53	9.150	64	160
2. Члановима Управног одбора	963	9	879	6	91
3. Руководству	511	5	814	6	159
4. Радницима банке	3.676	33	3.326	24	90
5. УКУПНИ КРЕДИТИ (1 до 4)	10.865	100	14.169	100	130
6. Потенцијалне и преузете ванб. обавезе	4.848		667		14
7. СВЕУКУПНО (5+6)	15.713		14.836		94

На дан 30.09.2002. године кредити дати повезаним лицима су се смањили за 6% у односу на 31.12.2001. године. Највеће учешће у структури имају кредити дати акционарима са више од 5% гласачког права и чине 64% кредита, а њихов раст у односу на 31.12.2001. године је 60%, радници банке учествују са 24% у структури и биљеже пад од 10%, руководство учествује 6% и биљежи пораст 59%, чланови управног одбора учествују 6% и биљеже пад 9%.

3.1.2.5. Пословни простор и остала фиксна актива

У структури активе пословни простор и остала фиксна актива учествују са 13%. У односу на 31.12.2001. године фиксна актива се смањила за 2%. Законом о банкама, чланом 46. регулисано је максимално дозвољено улагање у основна средства, које не смије прећи 50% основног капитала.

Видимо да већина банака има прекорачење, али очекујемо да ће до 31.12.2002. године ови проценти бити у законским оквирима. Слједи обавезна докапитализација до 31.12.2002. године, када банке морају имати новчани капитал, као и нето капитал минимално 15 мил. КМ.

3.1.2.6. Остала актива

Остала актива у структури укупне активе учествује са 6% и у односу на 31.12.2001. године задржала се на истом нивоу. Структуру остале активе чине обрачунате камате и накнаде 62%. Остале ставке су незнатне и чине улагање у неконсолидована повезана предузећа (фондови), икупљене гаранције, улагање у станове, пролазни рачуни за девизна плаћања, текућа плаћања раније створених обавеза, активна временска разграничења и остало.

4. Биланс успјеха

У првих девет мјесеци 2002. године ликвидирани су двије банке које нису испуњавале минимум услова за даљи рад и проведени су захтјеви екстерне ревизије који су се углавном односили на ранију класификацију активе и формирање адекватних резерви за опште кредитне ризике и потенцијалне губитке.

Може се рећи да је исказани пословни резултат на дан 30.09.2002. године доста реалан, иако се то може прецизно установити само контролом у свакој банци.

Биланс успјеха

(у 000 КМ)

ОПИС ПЕРИОД	Стање 30.09.2001		Стање 30.09.2002		ИНДЕКС
	Укупно	Учешће	Укупно	Учешће	
1	2	3	4	5	6=4/2
1. ПРИХОДИ ПО КАМАТАМА И СЛ. ПРИХОДИ					
а) Приходи од камата и слични приходи	42.833	42	44.511	35	104
б) Оперативни приходи	59.389	58	81.832	65	138
2. УКУПНИ ПРИХОДИ (1.а + 1.б)	102.222	100	126.343	100	124
3. РАСХОДИ					
а) Расходи по каматама и слични расходи	10.054	10	7.325	5	73
б) Пословни и директни расходи	29.394	30	88.693	54	302
в) Оперативни расходи	60.087	60	67.269	41	112
4. УКУПНИ РАСХОДИ (3.а+3.б+3.в)	99.535	100	163.287	100	164
ДОБИТ ПРИЈЕ ОПОРЕЗИВАЊА	7.757		4.735		61
ГУБИТАК	5.070		41.679		822
ПОРЕЗИ	93		118		127
НЕТО - ДОБИТ	7.664		4.619		60

Укупни приход банака у првих девет мјесеци 2002. године износи 126.343 хиљ. КМ и већи је за 24% у односу на 30.09.2001. године. Укупни расходи износе 163.287 хиљ. КМ и већи су за 64%. Остварена добит прије опорезивања је 4.735 хиљ. КМ и мања је за 39%. Губитак (произашао из недостајућих резерви за покриће потенцијалних губитака које су банке формирале у другом дијелу 2002. године према налазу екстерне ревизије) износи 41.679 хиљ. КМ и већи је за 722% у односу на 30.09.2002. године. Нето добит је 4.619 хиљ. КМ и смањена је за 40%.

На исказани губитак највећи утицај су имали пословни и директни расходи, који су највише порасли због трошкова резерви за општи кредитни ризик и потенцијалне губитке, који су банке обрачунавале у складу са налогом екстерне ревизије за 2001. годину.

Велико учешће у трошковима имају оперативни расходи који у трошковима учествују са 41%, а односе се на трошкове плата и фиксне активе.

Оперативни приходи у структури су већи од прихода по основу камата, што значи да банкарски сектор Републике Српске своју активност усмјерава на послове који носе накнаду, а кредитна активност као основна банкарска активност остала је на истом нивоу.

Банкарски сектор Републике Српске није у стању да оперативне расходе покрије приходима од камата, и та разлика износи 22,7 мил. КМ.

У овом периоду пет банака је пословало са губитком који износи 41,6 мил. КМ, а девет банака има позитиван финансијски резултат (4,6 мил. КМ), из чега произилази да је банкарски сектор пословао са губитком од 37,0 мил. КМ.

Коефицијенти профитабилности

(у 000 КМ)

ОПИС/ПЕРИОД		31.12.2001	30.09.2002
1.	Укупни приход/ Укупна актива	134.910 772.202	168.457 899.515
	%	17	19
2.	Укупни приход/ Укупни капитал	134.910 214.880	168.457 206.875
	%	63	81
3.	Укупни расходи/ Укупна актива	138.188 772.202	217.716 899.515
	%	18	24
4.	Приход од камата/ Укупна актива	57.221 772.202	59.348 899.515
	%	7	7
5.	Расходи по каматама/ Укупна актива	11.092 772.202	9.767 899.515
	%	1	1
6.	Нето приход од камата/ Укупна актива	46.129 772.202	49.581 899.515
	%	6	6
7.	Нето приход од камата/ Укупни капитал	46.129 214.880	49.581 206.875
	%	21	24
8.	Накнаде/ Укупна актива	34.231 772.202	53.111 899.515
	%	4	6
9.	Мат. трошкови и бруто зараде/ Укупна актива	82.546 772.202	89.692 899.515
	%	11	10
10.	Некаматаносни расходи/ Укупна актива	127.096 772.202	207.949 899.515
	%	16	23
11.	Добит прије опорезивања/ Укупна актива	6.249 772.202	6.313 899.515
	%	1	1

Напомена: Подаци биланса успјеха су приказани на годишњем нивоу

На основу напријед наведених коефицијената профитабилности закључујемо да су у току 2002. године укупни расходи банака имали бржи тренд раста од укупних прихода банкарског сектора, што је на крају резултирало веома малом добити испод 1% у односу на активу.

Треба напоменути да ниво остварене добити не даје реално стање банкарског сектора Републике Српске, јер је укупно остварени губитак пет банака шест пута већи од добити коју је остварило девет банака.

5. УНУТРАШЊИ ПЛАТНИ ПРОМЕТ

У платни промет Републике Српске укључено је дванаест комерцијалних банака, једна филијала стране банке и пет филијала из Федерације Босне и Херцеговине са дозволом за унутарбанкарске и међубанкарске платне трансакције и једном банком са дозволом за унутарбанкарске платне трансакције.

До 30.09.2002. године отворено је 75.908 трансакцијских рачуна.

Извршени број и износ трансакција види се из следеће табеле:

Датум	Унутарбанкарске платне трансакције (задужење рачуна)		Међубанкарске платне трансакције (задужење рачуна)	
	Број трансакција	Износ трансакција (000 КМ)	Број трансакција	Износ трансакција (000 КМ)
31.01.2002	244.924	823.991	259.005	310.838
28.02.2002	390.075	1.093.346	324.269	410.840
31.03.2002	442.760	1.190.401	407.334	452.092
30.04.2002	424.286	1.297.034	416.240	553.209
31.05.2002	380.285	1.277.315	381.025	542.570
30.06.2002	367.733	1.201.733	354.472	505.308
31.07.2002	464.783	1.558.051	471.689	680.374
31.08.2002	407.458	1.486.531	452.755	665.086
30.09.2002	406.125	1.428.316	444.652	654.731
УКУПНО:	3.528.429	11.356.718	3.511.441	4.775.048

Двије банке по броју и вриједности трансакција налазе се међу првих 10 банака у укупном платном систему Босне и Херцеговине, с тим да је једна банка по броју трансакција на првом мјесту, а по вриједности трансакција је на петом мјесту.

У периоду од 01.01.-30.09.2002. године Централна банка БиХ - Главна банка Републике Српске Бања Лука, односно банке које јој припадају у укупном платном промету Босне и Херцеговине по броју трансакција учествују са 33%, а по вриједности у КМ са 28,22%.

6. ЗАКЉУЧАК

На основу напријед наведених показатеља можемо сумирати битне карактеристике банкарског сектора у првих девет мјесеци 2002. године, а то су:

- билансна актива износи 899,5 милиона КМ и већа је за 16% у односу на прошлу годину, али је још недовољна за подршку економског развоја;
- ванбилансна актива која се односи на гаранције и акредитиве износи 122,9 мил. КМ, а повећана је у односу на прошлу годину за 40% и још увијек је превисока у односу на билансну активу;
- штедња становништва је још увијек на ниском нивоу (132 мил. КМ);
- износ доспјелих потраживања је повећан за 3% у односу на прошлу годину и износи 83,9 мил. КМ;
- висок ниво и даљњи раст утужених потраживања указује на неефикасност рада судова;
- кредити су порасли за 16%, што је идентично са растом укупне активе;
- новчана средства су порасла за 32% у односу на прошлу годину;
- издвојене опште и посебне резерве за потенцијалне кредитне губитке нису достигле прописани ниво, што реално умањује приказани резултат пословања банака;
- укупан капитал износи 206,8 мил. КМ и мањи је за 4% него крајем прошле године;
- учешће капитала у пасиви износи 16% што је мање за 6% у односу на прошлу годину, а ушешће депозита је 70% и веће је за 15% у односу на прошлу годину. Међутим, структура пасиве и даље не задовољава;
- профитабилност банака је и даље лоша, јер је 5 банака исказало губитак, а 9 банака је пословало позитивно. Да су издвојене законске резерве профитабилност банака би била лошија.
- На овако лошу профитабилност банака утицао је још увијек велик број запослених.
- Ликвидација банака које не испуњавају законске услове пословања, приватизација великих државних банака и спајања неких банака у посматраном периоду довело је до стабилизације банкарског сектора Републике Српске.
- У овом периоду усвојен је нови Закон о осигурању депозита, Закон о стечају и предложен нови Закон о банкама у Републици Српској.

Да би се и даље унапређивао банкарски сектор, неопходно је да се у наредном периоду:

- заврши приватизација преосталих државних банака,
- заврши докапитализација у законом предвиђеном року,
- ријешити питање старе девизне штедње,
- формирају привредни судови, који би у кратким роковима рјешавали проблематична потраживања, као и убрзали процес реализације обезбјеђења плаћања (хипотека, заложно право и др.),
- да се доради законска регулатива која ће обезбиједити квалитетнију и ефикаснију финансијску дисциплину,
- да се хитно формира Централни регистар рачуна комитената.

П Р И Л О Ж И

Прилог бр. 1. Основни подаци о банкама у Српској

Прилог бр. 2 Биланс стања

Прилог бр. 3 Преглед кретања капитала

Прилог број 4. Биланс успјеха

Прилог број 5. Кадрови

ОСНОВНИ ПОДАЦИ О БАНКАМА

Р/Б	БАНКА	СЈЕДИШТЕ	АДРЕСА	ДИРЕКТОР	ТЕЛЕФОН	ТЕЛЕФАКС	30.09.2002 (у 000КМ)		БРОЈ ЗАПОСЛЕНИХ
							АКТИВА	КАПИТАЛ	
1.	Нова Бањалучка банка а.д.	Бања Лука	М.Бурсаћ 7	Миленко Врачар	051/243-200	212-830	201.153	23.036	594
2.	Агропром банка а.д.	Бања Лука	Књаза Милоша 19	Александар Џомбић	051/303-611	314-181	20.642	11.966	67
3.	Кристал банка а.д.	Бања Лука	И.Ф.Јукића 9	в.д. Славица Миликић	051/212-930	212-878	166.136	-13.125	264
4.	Привредна банка а.д.	Добој	Светог Саве 1	в.д. Родољуб Миловановић	053/241-544	241-662	26.383	13.514	162
5.	Развојна банка а.д.	Бања Лука	Бана Милосављевића 4	Ранко Травар	051/242-101	242-192	142.189	13.436	514
6.	ВБ банка а.д.	Бања Лука	К.Петра Карађорђевића 103	Радован Бајић	051/221-600	221-623	54.618	15.957	51
7.	Привредна банка а.д.	Брчко	М.Агановића 2	Нада Павловић	054/216-222	216-055	5.534	1.733	38
8.	Нова банка а.д.	Бијељина	Светог Саве 46	Милорад Анџић	055/209-094	201-410	71.136	11.848	211
9.	Привредна банка а.д. С.Сарајаво	Пале	Доброслава Јевтића 14	Драган Поповић	056/210-173	057/226-805	38.047	9.026	299
10.	Бобар банка а.д.	Бијељина	Филипа Вишњића 211	Драган Радумило	055/201-862	201-862	27.917	10.524	54
11.	Zepher Komerc banka a.d.	Бања Лука	Браће Мажар 68	Ранко Лабовић	051/241-100	215-771	68.961	12.598	117
12.	Balkan Investment Bank a.d.	Бања Лука	Крајишких бригада 2	Salilus Žostautas	051/216-285	211-445	20.505	9.571	32
13.	BSEI	Бања Лука	Јеврејска 1	Мићо Врачар	051/218-200	218-984	31.809	9.597	19
14.	Pavlović Bank International a.d.	Слобомир, Бијељина	Павловића Мост	Миленко Михајловић	055/209-588	472-247	24.485	11.862	136
	УКУПНО						899.515	141.543	2.558

Прилог број 2.

БИЛАНС СТАЊА

(у 000 КМ)

ОПИС/ПЕРИОД	31.12.01	Учешће	30.09.02	Учешће	ИНДЕКС
1. Новчана средства и рачуни деп. код депозитних инст. (1.а.+1.б.)	211.364	27	278.256	31	132
1.а. Готов новац и некаматносни рачуни депозита	143.266	18	147.385	16	103
1.б. Каматносни рачуни депозита	68.098	9	130.871	15	192
2. Вриједносни папири за трговање	1.142	0	2.637	0	231
3. Пласмани другим банкама	5.334	1	5.959	1	112
4. Кредити, потраж. по пословима лиз. и досп. потраж.(4.а.+4.б.+4.в.)	377.107	49	437.233	49	116
4.а. Кредити	290.481	37	345.320	38	119
4.б. Потраживања по пословима лизинга	5.285	1	7.975	1	151
4.в. Досп. потраж. по кредитима и пословима лизинга	81.341	11	83.938	10	103
5. Вриједносни папири који се држе до доспијећа	4	0	4	0	100
6. Пословни простор и остала фиксна актива	123.379	16	121.328	14	98
7. Остале некретнине	1.228	0	1.175	0	96
8. Инвестиције у неконсолидована повезана предузећа	4.190	1	7.324	0	175
9.б Остала актива	48.454	6	45.599	5	94
УКУПНО (1 до 9)	772.202	100	899.515	100	116
10. МИНУС: Резерве за потенцијалне губитке (10.а.+10.б.+10.в)	60.441		80.676		133
11. УКУПНА АКТИВА: (1. до 9.-10.)	711.761		818.839		115
11.1.Укупно ванбиланс					
1. активни ванбиланс	87.851		122.934		140
2. класификована актива-губитак Е	42.401		95.534		225
3. комисиони послови (агентски)	39.387		32.538		83
УКУПНО АКТИВА (11.+11.1)	881.400		1.069.845		121
12. Депозити (12.а.+12.б.)	422.632	59	632.415	77	150
12.а. Каматносни депозити	297.426	42	466.579	57	157
12.б. Некаматносни депозити	125.206	17	165.836	20	132
13. Узете позајмице - доспјеле обавезе (13.а.+13.б.)	14	0	0	0	0
13.а Стање доспјелих, а неисплаћених обавеза	14	0	0	0	0
13.б. Стање неизмирених-позваних за плаћање ванбилансних обавеза	0	0	0	0	0
14. Узете позајмице од других банака	1.830	0	889	0	49
15. Обавезе према Влади	2.039	0	1.253	0	61
16. Обавезе по узетим кредитима и осталим позајмицама (16.а.+16.б.)	23.935	3	13.542	2	57
16.а. са преосталим роком доспијећа до једне године	11.219	1	5.679	1	51
16.б. са преосталим роком доспијећа преко једне године	12.716	2	7.863	1	62
17. Субординирани дугови и субординиране обвезнице	0	0	0	0	0
18. Резерве на ванбиланс (18.б.+18.в)	4.763	1	4.584	1	96
18.г. Остале обавезе	57.557	9	24.613	3	43
19. УКУПНЕ ОБАВЕЗЕ (12 до 18):	512.770	72	677.296	83	132
20. Трајне приоритетне акције	0		0		0
21. Обичне акције	168.223		157.506		94
22. Емисиона ажиа (22.а. +22.б)	0		9.779		0
22.а. на трајне приоритетне акције	0		0		0
22.б. на обичне акције	0		9.779		0
23. Нерасподијељена добит	5.742		4.984		87
24.Резерве капитала	34.899		26.134		75
25. Остали капитал	-9.873		-56.860		576
26. УКУПАН КАПИТАЛ: (20. до 25.)	198.991	28	141.543	17	71
27. УКУПНЕ ОБАВЕЗЕ И КАПИТАЛ: (19. + 26.)	711.761	100	818.839	100	115
28.1.Укупно ванбиланс					
1. активни ванбиланс	87.851		122.934		140
2. класификована актива-губитак Е	42.401		95.534		225
3. комисиони послови (агентски)	39.387		32.538		83
УКУПНО ПАСИВА (27.+28.1)	881.400		1.069.845		121

ПРЕГЛЕД КРЕТАЊА КАПИТАЛА

(у 000 КМ)

ОПИС/ПЕРИОД	31.12.2001	30.09.2002	ИНДЕКС
1.ОСНОВНИ КАПИТАЛ БАНКЕ			
1.1. Акцион. капитал из основа номин. износа обичних и трајних приоритетних некумулат.акција издатих по основу новчаних уплата у акцион.капитал	164.628	154.107	94
1.2. Акцион. капитал из основа номин. износа обичних и трајних приоритетних некумулат. акција издатих по осн.уложених ствари и права у акцион.капитал	3.595	3.399	95
1.3. Износ емисионих ажиа остварених при уплати акција	0	9.779	0
1.4. Опште законске резерве (резерве прописане законом)	25.398	11.557	46
1.5. Остале резерве које се не односе на процјену квалитета активе	9.498	14.562	153
1.6. Задржана Ђ нераспоређена добит из претходних година	17	380	2.235
1.ИЗНОС ОСНОВНОГ КАПИТАЛА:	203.136	193.784	95
2.ДОПУНСКИ КАПИТАЛ БАНКЕ			
2.1. Акцион. капитал из основа номиналног износа трајних приоритетних кумулативних акција издатих по основу новчаних уплата у акционарски капитал	0	0	0
2.2. Акцион. капитал из основа номиналног износа трајних приоритетних кумулат. акција издатих по основу уложених ствари и права у акцион.капитал	0	0	0
2.3. Износ општих резерви за покриће кредитних губитака за активу банке процијењену као категорија А Ђ Добра актива	6.016	8.472	141
2.4. Износ обрачунате добити у текућој години	5.716	4.619	81
2.5. Износ добити за коју је АБРС издала рјешење о привременој обустави расподеле	12	0	0
2.6. Износ субординисаних дугова највише 50% износа Основног капитала	0	0	0
2.7. Износ хибридних односно конвертибилних ставки-инструмената капитала највише 50% износа Основног капитала	0	0	0
2.8. Износ ставки-обавеза трајног карактера без обавезе за враћање	0	0	0
2. ИЗНОС ДОПУНСКОГ КАПИТАЛА:	11.744	13.091	111
3.ОДБИТНЕ СТАВКЕ ОД КАПИТАЛА БАНКЕ			
3.1.Дио општег кредитног ризика и потенцијалних кредитних губитака за које банка није формирала Опште и Посебне резерве за кредитне губитке	7.573	3.614	48
3.2. Непокривени губици пренешени из претходних година	345	15.179	4.400
3.3. Губитак из текуће године	9.528	41.681	437
3.4. Књиговодствена вриједност властитих (трезорских) акција у посједу банке	0	0	0
3.5. Номинални износ акција издатих по осн.улога који су извршени из кредита банке, до висине неотплаћ. износа кредита односно неотплаћ. дијела кредита;	0	0	0
3.6. Дио уложеног акционарског капитала који по оцјени АБРС представља примљену, а процијењену вриједност	0	0	0
3.7. Износ нематеријалне имовине: патенти, лиценце, концесије, улагања у: истраживање тржишта, трговачко име, трговачки знак те гоодвилл и сл.	0	4.392	0
3.8. Улози (инвестиције) банке у капитал других правних лица који прелазе 5% висине Основног капитала банке	1.458	3.058	210
3.9. Потраж. од акционара који посједују значајно глас. право у банци одобрена од банке супротно одредбама Закона, прописа АБРС и посл.политике банке;	0	0	0
3.10. Велика излагања банке кредитном ризику према акционарима са значајним гласачким правом у банци извршена без претходне сагласности АБРС	0	0	0
4. ИЗНОС ОДБИТНИХ СТАВКИ ОД КАПИТАЛА БАНКЕ:	18.904	67.924	359
4.ОБРАЧУН ИЗНОСА КАПИТАЛА БАНКЕ			
1. ИЗНОС ОСНОВНОГ КАПИТАЛА БАНКЕ	203.136	193.784	95
2. ИЗНОС ДОПУНСКОГ КАПИТАЛА БАНКЕ	11.744	13.091	111
3. ИЗНОС ОДБИТНИХ СТАВКИ ОД КАПИТАЛА БАНКЕ	18.904	67.924	359
4. ИЗНОС НЕТО-КАПИТАЛА БАНКЕ (1. + 2. - 3.)	195.976	138.951	71
Б. РИЗИК ПОНДЕРИСАНЕ АКТИВЕ И КРЕДИТНИХ ЕКВИВАЛЕНАТА	522.142	643.937	123
Ц. СТОПА НЕТО - КАПИТАЛА	38	22	58

Прилог број 4.

БИЛАНС УСПЈЕХА

(у 000 КМ)

ОПИС/ПЕРИОД	30.09. 2001	Учешће	30.09. 2002	Учешће	ИНДЕКС
1. ПРИХОДИ И РАСХОДИ ПО КАМАТАМА					
а) Приходи од камата и слични приходи					
1) Каматоносни рачуни депозита код депозитних институција	1.182	3	1.898	4	161
2) Пласмани другим банкама	2.515	6	753	2	30
3) Кредити и послови лизинга	37.129	87	39.386	88	106
4) Вриједносни папири који се држе до доспијећа	0	0	0	0	0
5) Власнички вриједносни папири	0	0	0	0	0
6) Потраживања по плаћеним ванбилансним обавезама	348	0	193	1	55
7) Остали приходи од камата и слични приходи	1.659	4	2.281	5	137
8) УКУПНИ ПРИХОДИ ОД КАМАТА И СЛИЧНИ ПРИХОДИ (1 до 7)	42.833	100	44.511	100	104
б) Расходи по каматама и слични расходи					
1) Депозити	2.736	27	5.072	69	185
2) Узете позајмице од других банака	1.026	10	615	8	60
3) Узете позајмице-доспјеле обавезе	0	0	63	1	0
4) Обавезе по узетим кредитима и осталим позајмицама	1.048	11	1.007	14	96
5) Субординисани дугови и субординисане обвезнице	0	0	0	0	0
6) Остали расходи по каматама и слични расходи	5.244	52	568	8	11
7) УКУПНИ РАСХОДИ ПО КАМАТАМА И СЛИЧНИ РАСХОДИ (1 ДО 6)	10.054	100	7.325	100	73
в) НЕТО КАМАТА И СЛИЧНИ ПРИХОДИ	32.779		37.186		113
2. ОПЕРАТИВНИ ПРИХОДИ					
1) Приходи из пословања са девизама	6.785	11	23.401	29	345
2) Накнаде по кредитима	8.006	14	2.380	3	30
3) Накнаде по ванбилансним пословима	2.014	3	2.571	3	128
4) Накнаде за извршене услуге	17.526	30	34.882	43	199
5) Приход из послова трговања	6	0	1.854	2	30.900
6) Остали оперативни приходи	25.052	42	16.744	20	67
7) УКУПНИ ОПЕРАТИВНИ ПРИХОДИ (1 ДО 6)	59.389	100	81.832	100	138
3. НЕКАМАТАНОСНИ РАСХОДИ					
а) Пословни и директни расходи					
1) Трош.резерви за општи кред. ризик и пот.кред.и др.губитке	23.769	81	64.924	73	273
2) Остали пословни и директни трошкови	5.625	19	23.769	24	423
3) УКУПНИ ПОСЛОВНИ И ДИРЕКТНИ РАСХОДИ 1)+2)	29.394	100	88.693	100	302
б) Оперативни расходи					
1) Трошкови плата и доприноса	25.341	42	28.207	42	111
2) Трошкови пословног простора, остале фиксне активе и режија	23.470	39	29.981	45	128
3) Остали оперативни трошкови	11.276	19	9.081	13	81
4) УКУПНИ ОПЕРАТИВНИ РАСХОДИ (1 до 3)	60.087	100	67.269	100	112
в) УКУПНИ НЕКАМАТОНОСНИ РАСХОДИ а)3)+б)4)	89.481		155.962		174
4. ДОБИТ ПРИЈЕ ОПОРЕЗИВАЊА (1в. + 2е. - 3в.)	7.757		4.735		61
5. ГУБИТАК (1в. + 2е. - 3в.)	5.070		41.679		822
6. ПОРЕЗИ	93		118		127
7. НЕТО-ДОБИТ (4. - 6.)	7.664		4.619		60

Прилог број 5.

КАДРОВИ

Р/б	БАНКЕ	КВАЛИФИКАЦИЈА ЗАПОСЛЕНИХ									Учешће
		НС	КВ	КВ	ССС	ВШС	ВСС	МР	ДР	УКУПНО	
1.	Нова Бањалучка банка а.д.	21	23	8	370	70	101	1	0	594	23
2.	Крисгал банка а.д.	10	0	1	170	15	68	0	0	264	10
3.	Агропром банка а.д.	1	1	2	34	10	18	1	0	67	3
4.	ПБ а.д. Српско Сарајево	8	7	2	203	24	54	1	0	299	12
5.	Развојна банка Југ. Европе	9	15	8	263	95	121	2	1	514	20
6.	ПБ Добој а.д.	15	3	0	105	16	23	0	0	162	6
7.	ПБ Брчко а.д.	4	2	0	17	4	11	0	0	38	2
8.	Нова банка а.д.	2	0	0	77	45	84	3	0	211	8
9.	Бобар банка а.д.	0	3	0	28	5	16	2	0	54	2
10.	ВБ банка а.д.	1	1	1	23	2	23	0	0	51	2
11.	Zepster Komerc banka a.d.	0	2	1	53	14	47	0	0	117	5
12.	Balkan Investment Bank a.d.	1	0	0	14	4	10	3	0	32	1
13.	BSEI	0	0	0	14	1	4	0	0	19	1
14.	Pavlović Internactonal Bank a.d.	14	6	1	83	9	23	0	0	136	5
УКУПНО		86	63	24	1454	314	603	13	1	2.558	100
%		3	2	1	57	12	24	1	0	100	